

Nr 309.

Av herr **Ossbahr**, om anslag för anskaffning av flygmateriel.

Uti sin skrivelse den 30 augusti 1935 har flygstyrelsen hemställt, att under anslagsrubriken »engångskostnader för anskaffning av flygmateriel m. m.» ett belopp av 8,210,000 kronor måtte anvisas för budgetåret 1936/1937.

Anslagsbehovet har av flygstyrelsen beräknats under följande titlar:

Inhemsk motortillverkning	kronor 2,249,000
Anskaffning av bomb-, torped- och fjärrspaningsflygplan »	5,161,600
Komplettering av utrustningen till hittills anskaffade och beställda flygformationer m. m.	» 500,000
Kostnad för förberedelse av tillverkning inom landet av bomb-, torped- och fjärrspaningsflygplan	» 300,000.

Kungl. Maj:t upptager emellertid i statsverkspropositionens fjärde huvudtitel allenast 2,600,000 kronor utan annan motivering än den, att departementschefen anser det »ofrånkomligt att högst avsevärt reducera den av flygstyrelsen äskade anslagssumman».

En närmare granskning av flygstyrelsens ovannämnda skrivelse giver emellertid vid handen, att, enligt mellanvarande kontrakt mellan flygstyrelsen, The Bristol Aeroplane Company Ltd och Nohab Flygmotorfabriker A.B., flygstyrelsen är förpliktad att under budgetåret 1936/1937 beställa minst 30 st. motorer, varjämte styrelsen förutsätter, att 50 st. motorer komma att slutföras under ifrågavarande budgetår. Ett belopp av 2,249,000 kronor blir sålunda under alla omständigheter bundet vid titeln »inhemsk flygmotortillverkning», och då vidare förberedelser av tillverkning inom landet av bomb-, torped- och fjärrspaningsflygplan med det snaraste måste göras, återstår i realiteten intet till *anskaffning* av dylika flygplan. Skulle Kungl. Maj:ts hemställan vinna riksdagens bifall, måste detta alltså leda därtill, att icke ens under nästkommande budgetår ett flygförband av ifrågavarande beskaftenhet kan, utöver de med engelsk firma tidigare kontraherade tvenne provflygplan, till någon del anskaffas.

Detta dröjsmål blir så mycket mer allvarligt, som de för vår krigsberedskap närmast ansvariga militära myndigheterna vid upprepade tillfällen under senaste år framhållit vikten utav en skyndsamt anskaffning av bomb-, torped- och fjärrspaningsflygplan. Såsom utav mm vid konstitutionsutskottets memorial nr 12 föregående år fogade reservationsanmärkning XVI framgår, kunde, därest flygstyrelsens ursprungliga intentioner fullföljts, serietillverkning av dylika flygplan hava påbörjats inom landet redan mot slutet av år 1934, men genom såväl vissa ingripanden som Kungl. Maj:ts beslut i ärendet den 22 juni 1934 och den 12 oktober samma år har anskaffningen så fördröjts, att Kungl. Maj:t själv, såsom av propositionen framgår, uppenbarligen icke räknar med, att serietillverkningen kan igångsättas förrän tidi-

gast sommaren eller hösten 1937, alltså nära tre år senare, än som kunde hava skett, därest icke vissa för vår krigsberedskap vådliga synpunkter fått göra sig gällande.

Redan föregående år framhöllo cheferna för generalstaben, marinstaben och flygvapnet i underdånig skrivelse den 9 april »nödvändigheten av att intet medel lämnas oprövat, ägnat att påskynda anskaffandet av ändamålsenliga bombflygplan i tillräcklig omfattning», och då den utrikespolitiska situationen sedan dess ytterligare försämrats, torde det ligga i öppen dag, att denna anskaffning icke kan utan allvarlig våda ytterligare uppskjutas. I skrivelsen underströks även av nämnda militära chefer, att »bland de krav i fråga om försvarsberedskap, som betingas av det nutida läget, är utan tvekan en snabb anskaffning av här ifrågavarande krigsmateriel det ur riksförsvarets synpunkt angelägnaste».

På grund av ovan antydda åtgärder, för vilka regeringen ytterst bär ansvaret, kan emellertid icke en dylik snabb anskaffning ske inom landet, utan enda möjligheten är att inköpa flygplanen från utlandet. Detta framhålls också av flygstyrelsen i dess s. k. »augustiskrivelse», då däri yttras: »Med hänsyn till den allvarliga politiska utvecklingen under senare tid är erforderligt, att flygvapnet, så snart ske kan, tillföres flygförband, avsedda för bomb- och torpedfällning samt fjärrspaning. Licenstillverkning inom landet av sådana plan kan emellertid under nuvarande förutsättningar icke igångsättas förrän tidigast budgetåret 1937/1938. Flygstyrelsen anser därför det ovillkorligen påkallat att förnya sitt föregående år gjorda äskande om anskaffning av ett bomb-, torped- och fjärrspaningsflygförband genom inköp från utlandet av flygplan, vilka redan äro fullt utprövade i praktisk tjänst.»

I det läge, vari frågan genom regeringens eget förvållande kommit, kan alltså, såsom framgår av flygstyrelsens skrivelse, anskaffning komma till stånd allenast genom inköp från utlandet, enär med hänsyn till såväl kravet på försvarsberedskap som ifrågavarande krigsmateriels betydelse för riksförsvaret i dess helhet denna anskaffning måste ske utan omgång. Inköpet från utlandet bör alltså verkställas redan under innevarande budgetår, och vissa främmande länders tillverkningskapacitet torde även möjliggöra en dylik snabb anskaffning av ett flygförband av nu ifrågavarande beskaffenhet.

Eftersom anskaffningskostnaderna för en division bomb-, torped- och fjärrspaningsflygplan jämte motorer, reservmotorer och utrustning av flygstyrelsen beräknats till 5,161,600 kronor, får jag alltså, under åberopande av det anförda, vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1935/1936 till engångskostnader för anskaffning av flygmateriel med mera anvisa ett reservationsanslag, att användas till här angivet ändamål, av 5,161,600 kronor.

Stockholm den 22 januari 1936.

Carl Patric Ossbahr.